

DK-001-007411

Seat No. _____

M. S. W. (Sem. IV) Examination

April / May – 2015

Environment & Disaster Management

(New Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 007411

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

1 હેતુલક્ષી પ્રશ્નોના જવાબ આપો :

20

(1) હિંદ મહાસાગરમાં સૌથી વિનાશકારી સુનામી ક્યારે આવેલ ?

(A) 2004

(B) 2005

(C) 2006

(D) 2007

(2) _____ સાલમાં દક્ષિણ યુરોપમાં ઉદ્ભવતી અતિશય ગરમ લહેરોએ 35,000 લોકોના પ્રાણ લીધા હતા ?

(A) 2003

(B) 2004

(C) 2005

(D) 2006

(3) ધરતીકંપ માપવાના સાધનને શું કહેવાય ?

(A) રીક્ટર સ્કેલ

(B) મેગ્નેટો સ્કેલ

(C) સીસ્મોગ્રાફ

(D) માર્ઈકોમીટર

- (4) ચિપકો આંદોલન કયા રાજ્યમાં શરુ થયું હતું ?
- (A) રાજસ્થાન (B) ઉત્તરાખંડ
(C) મહારાષ્ટ્ર (D) ગુજરાત
- (5) ભારતમાં વન્યજીવ સપ્તાહ ક્યારે મનાવાય છે ?
- (A) 1 થી 7 ઓક્ટોબર (B) 1 થી 7 નવેમ્બર
(C) 1 થી 7 ડિસેમ્બર (D) 1 થી 7 મે
- (6) પોસ્ટ-ડિઝાસ્ટર પ્લાન એટલે શું ?
- (A) આપત્તિ પહેલાં (B) આપત્તિબાદ
(C) આપત્તિ દરમિયાન (D) બધા જ
- (7) આપત્તિની પ્રથમ સૂચના મળતાં જ રાજ્યના આપત્તિકાલીન વ્યવસ્થા કેન્દ્રનો હવાલો કોણ સંભાળે છે ?
- (A) સચિવશ્રી (B) મુખ્યમંત્રીશ્રી
(C) રાજ્યપાલશ્રી (D) રાહત કમિશનરશ્રી
- (8) પૃથ્વી પરિષદ ક્યાં યોજવામાં આવી હતી ?
- (A) હિથ્રો (B) ન્યુયોર્ક
(C) રીઓ-ડી-જાનેરો (D) મુંબઈ

(9) ભોપાલ ગેસ દુર્ઘટના માટે નીચેનામાંથી કઈ કંપની જવાબદાર છે ?

- (A) યુનિયન કાર્બાઈડ ઈન્ડિયા લિમિટેડ
- (B) યુનિવર્સલ કાર્બાઈડ પેસ્ટીસાઈડ કંપની
- (C) યુનિયન કાર્બાઈડ પ્રાઈવેટ કંપની
- (D) ઉપરોક્ત એકપણ નહીં

(10) વિશ્વ જળ દિવસ ક્યારે ઉજવવામાં આવે છે ?

- (A) 22 જૂન
- (B) 22 માર્ચ
- (C) 22 જુલાઈ
- (D) 22 મે

(11) સુનામી કઈ ભાષાનો શબ્દ છે ?

- (A) તુર્કી
- (B) યહુદી
- (C) જાપાની
- (D) હિન્દી

(12) ભૂપ્રપાત કેવા પ્રકારની આપત્તિ છે ?

- (A) કુદરતી
- (B) માનવસર્જિત
- (C) આકસ્મિક
- (D) એકપણ નહિ

(13) રાહત કમિશનરશ્રી સાથે રાજ્ય કક્ષાએ સંકલનની જવાબદારી કોની છે ?

- (A) મુખ્યમંત્રીશ્રી
- (B) સચિવ
- (C) કલેક્ટર
- (D) પોલીસ કમિશનર

(14) લેહમાં વાદળ ફાટવાની ઘટના ક્યારે બની ?

- (A) 2009 (B) 2010
(C) 2011 (D) 2012

(15) શોધ કાર્યની કેટલી પદ્ધતિ છે ?

- (A) 2 (B) 3
(C) 4 (D) 5

(16) ભારતમાં સૌપ્રથમ વખત પૂરનિયંત્રણ નીતિ ક્યારે જાહેર થઈ ?

- (A) 1951 (B) 1952
(C) 1953 (D) 1954

(17) રેલવે અકસ્માતએ કયા પ્રકારનો અકસ્માત છે ?

- (A) કુદરતી (B) માનવસર્જિત
(C) આકસ્મિક (D) એકપણ નહિ

(18) NDMAનું વડુ મથક ક્યાં આવેલું છે ?

- (A) મુંબઈ (B) બેંગ્લોર
(C) દિલ્હી (D) નોઈડા

(19) એકવાર માનવજીવન પરનો તાત્કાલિક તોળાતો ભય શમી જાય પછી કયો તબક્કો શરૂ થાય છે ?

- (A) સજ્જતા (B) પ્રતિભાવ
(C) રિકવરી (D) એકપણ નહિ

(20) મોરબીમાં મચ્છુડેમ ક્યારે તૂટેલ ?

- (A) 1980 (B) 1981
(C) 1982 (D) 1979

2 નિબંધાત્મક પ્રશ્નનો જવાબ આપો : (કોઈપણ એક) 10

- (1) આપત્તિનો અર્થ આપી, આપત્તિના પ્રકારો જણાવી તેના હેતુઓ સમજાવો.
(2) પ્રદૂષણનો અર્થ આપી, પ્રદૂષણના કારણો અને સમસ્યાઓ વિશે ચર્ચા કરો.

3 મુદ્દાસર જવાબ આપો : (કોઈપણ ચાર) 20

- (1) આપત્તિના સંદર્ભમાં 'L' સ્તર સમજાવો.
(2) ગ્રીન હાઉસ ઈફેક્ટ સમજાવો.
(3) વનસુરક્ષાનો અધિનિયમ સમજાવો.
(4) પર્યાવરણ સંરક્ષણ કાયદો સમજાવો.
(5) પર્યાવરણના રક્ષણ માટે સમાજકાર્યકરની ભૂમિકા સમજાવો.

- 4 ટૂંકમાં જવાબ આપો : (કોઈપણ પાંચ) 10
- (1) આપત્તિ બાદ સમાજકાર્યકરની ભૂમિકા સમજાવો.
  - (2) ધરતીકંપના કારણો જણાવો.
  - (3) જળ પ્રદૂષણ અટકવાના ઉપાયો સમજાવો.
  - (4) ઘડિયાળ પ્રકારની વ્યૂહરચના સમજાવો.
  - (5) જમીન પ્રદૂષણનાં કારણો જણાવો.
  - (6) પૃથ્વી શિખર સંમેલન 21 એજંડા વિશે માહિતી આપો.

- 5 એક-બે વાક્યમાં જવાબ આપો : (કોઈ પણ દસ) 10
- (1) પૂર એટલે શું ?
  - (2) પર્યાવરણ પર કાર્ય કરતાં કોઈપણ એક સમાજકાર્યકારનું નામ આપો.
  - (3) પર્યાવરણ પર કાર્ય કરતી કોઈપણ એક સંસ્થાનું નામ આપો.
  - (4) પર્યાવરણ સંબંધિત કોઈ એક ચળવળનું નામ આપો.
  - (5) જ્વાળામુખી એટલે શું ?
  - (6) આપત્તિ વ્યવસ્થાપનનો અભિગમ સ્પષ્ટ કરો.
  - (7) હિમપ્રપાત કેવા પ્રકારની આપત્તિ છે ?
  - (8) NCDC નું પૂરું નામ જણાવો.
  - (9) GSDMA નું પૂરું નામ જણાવો.
  - (10) સ્વાઈન ફ્લુ કેવા પ્રકારની આપત્તિ છે ?
  - (11) ગુજરાત રાજ્ય આપત્તિ અધિનિયમ ક્યારે જાહેર કરાયો ?

ENGLISH VERSION

1 MCQs :

20

(1) When did the most Destroyable Tsunami came in Hind Mahasagar.

- (A) 2004   (B) 2005
(C) 2006   (D) 2007

(2) In a South Europe 35000 people were died due to extreme hot waves in _____ year.

- (A) 2003   (B) 2004
(C) 2005   (D) 2006

(3) What is the name of tool used to measure earth quaeek ?

- (A) richter scale   (B) megneto scale
(C) sismograph   (D) micrometer

(4) In which state chipko movement was started ?

- (A) Rajasthan   (B) Uttarakhand
(C) Maharashtra   (D) Gujarat

(5) When is wild life week celebrated in india ?

- (A) 1 to 7 october   (B) 1 to 7 november
(C) 1 to 7 december   (D) 1 to 7 may

- (6) What is the post disaster post plan ?
- (A) Before disaster   (B) after disaster
(C) during disaster   (D) all of them
- (7) Who is the received authority by center when disaster came ?
- (A) secretary   (B) chief minister
(C) governer   (D) relife commisner
- (8) Where was organize earth summet ?
- (A) hithro   (B) newyork
(C) Rio de janero   (D) Mumbai
- (9) Which company was responcible for Bhopal gas accident ?
- (A) Union Carbaid Ind. Ltd.
(B) Universal Ccarbaid Ind. Ltd.
(C) Union Carbaid Pvt. Ltd.
(D) None of them
- (10) When is world water day celebrate ?
- (A) 22 june   (B) 22 march
(C) 22 july   (D) 22 may

(11) Which language does Tsunami word belong to ?

- (A) turkey   (B) yahudi
(C) japani   (D) hindi

(12) Land slider is Which types of Disasters ?

- (A) Natural   (B) Man Made
(C) Accident   (D) None of these

(13) Whose responsiblity is to co-ordinate with relief commissioner at state level ?

- (A) Chief minister   (B) Secretary
(C) collector   (D) police commissioner

(14) When did cloud explosion incedent took place in leh ?

- (A) 2009   (B) 2010
(C) 2011   (D) 2012

(15) How many research method ?

- (A) 2   (B) 3
(C) 4   (D) 5

(16) In India when did flood control policy declared ?

- (A) 1951   (B) 1952
(C) 1953   (D) 1954

(17) Rail Accident is which kind of Accident ?

- (A) Natural   (B) Man Made
(C) Accident   (D) None of these

(18) Where did the head office of NDMA ?

- (A) Mumbai   (B) Bangalore
(C) Delhi   (D) Noida

(19) Which stage started when phobia in effect mankind life ?

- (A) Preparedness   (B) Responce
(C) Requery   (D) None of them

(20) When Machhu dam was broken in Morbi ?

- (A) 1980   (B) 1981
(C) 1982   (D) 1979

- 2** Answer in a Detail below the questions : (any **one**) **10**
- (1) Give the Meaning of Disaster Management. Discuss the objectives and types of Disaster Management.
  - (2) What is pollution ? Describe the cause and problems of pollution ?
- 3** Give the notes in detail : (any **four**) **20**
- (1) Explain the notes 'L' level in the context of Disasters.
  - (2) Explain GREEN HOUSE EFFECT ?
  - (3) Discuss about FOREST ACT in a detail.
  - (4) Explain the Role of social worker in environment security ?
  - (5) Explain the environment act in India.
- 4** Give Answers in **One** or **two** sentences : (any **five**) **10**
- (1) Explain the role of social worker after disaster.
  - (2) Give any two causes of earth quake.
  - (3) Explain the way of water pollution.
  - (4) Explain a strategy of type's investigation.
  - (5) Give causes of land pollution.
  - (6) Give the detail of GLOBAL EARTH SUMMEET
AGENDA 21.

5 Give the Answers in One Sentence : (any Ten)

10

- (1) What is a flood ?
  - (2) Give a one social worker name who connected with environment institute ?
  - (3) Give a one name who connected with environment institute ?
  - (4) Give the one name of environment movement ?
  - (5) What is a valcono ?
  - (6) What is the approach of disaster management ?
  - (7) What is a snow storm ?
  - (8) Give a full form name of NCDC ?
  - (9) Give full name of GSDMA ?
  - (10) Which types of disaster of swine flu ?
  - (11) When established Gujarat state disaster act in Gujarat ?
-